

[Niels Frederiksen.]

paa, at en Erhvervsbank, ledet af Staten, ikke har Interesser stridende imod Statens Seddelbank.

Vi lægger slet ikke Vægt paa, at Landmandsbankens Aktier kan afhændes til en god og rimelig Pris og maaske paa en for Staten gunstig Maade, vi lægger mere Vægt paa, at Ledelsen af Landmandsbanken paa Statens Vegne træffer Dispositioner ud fra samfundsmæssige Hensyn i Stedet for ud fra et Udbyttehensyn. Under de nuværende Pengeforhold i Landet, med de Udbytter, som Privatbankerne og Pengeforretningerne i Øjeblikket giver, kunde det have sin Interesse, om Statens Erhvervsbank satte ind med den Styrke, den besidder, for at virke som en effektiv Konkurrent til de Pengeforretninger, der ledes ud fra rent private Hensyn.

Vi for vort Vedkommende har intet imod, at Staten har Indseende med en betydende Erhvervsbank under disse Forhold. Det er vor Forudsætning, at Landmandsbanken, Statens Erhvervsbank, ikke skal ledes ud fra det Hensyn, at Staten skal indtjene de bedst mulige Udbytter og derved drive Aktierne op til de højest mulige Kurser, men at man skal benytte sin Indflydelse paa Bankomraadet til at konkurrere imod de private Pengevirksomheder, der i øvrigt betjener Erhvervslivets nødvendige Interesser. Jeg kan ikke nægte, at vi synes, man undertiden inden for Landmandsbankens Ledelse ikke helt har haft Øje for den samfundsmæssige Opgave, der her foreligger. Inden for vort Parti har vi ikke jublet over, at Landmandsbanken giver 7 pCt. i Udbytte, hvis Overskuddet er indtjent paa den Maade, at Konkurrencemulighederne ikke er udnyttet til Gavn for Erhvervslivet i al Almindelighed.

Jeg er forbavset over, at Oppositionspartiernes Ordførere over for den Sag, der her foreligger til Behandling, knytter den bestemte Fordring for overhovedet at gaa ind paa at omdanne den nuværende Seddelbank til en Statsbank eller selvejende Institution, at Landmandsbankens Aktier skal afhændes til Dagens Kurs, at det Konkurrencemiddel, som Staten har Indflydelse paa, skal bortfalde. Hvis man lægger den Betragtning til Grund for sin Vurdering af, hvad der foregaar bankmæssigt og forretningsmæssigt her i Landet, tror jeg, enhver maa erkende, at Lovgivningsmagten i en Tid som den nuværende bør have Indseende med Seddelbankens Ledelse og Pengepolitik, og uden Værdi er det ikke, at Staten ogsaa har Konkurrencemuligheder

i den Pengeforretning, der føres til Betjening af Erhvervslivets Behov paa de Omraader, hvor det er muligt.

Jeg kan ikke undlade at gøre opmærksom paa, at i det moderne Samfund, under det Samkvem, vi som Stat og Nation har med Omverdenen, den Pengeinvestering i Erhvervslivet, som foregaar under de moderne Produktionsmetoder, er Spørgsmaalet om, hvilken Pengepolitik der føres, af vital Betydning for hele det arbejdende Folk. Ud fra den Betragtning er det, vi ser med Sympati og Forstaelse paa Regeringens Forslag om den Nyorientering paa det førstnævnte Omraade, som Tiden kræver. Og jeg maa beklage, hvis Oppositionspartierne fastholder Kravet om, at man paa det andet Omraade skal undlade at have nogen som helst Indflydelse paa Pengeforretningerne her i Landet. Thi saa knytter man efter vor Mening to Ting sammen, som intet har med hinanden at gøre. Man angiver modstridende Interesser, som efter vor Opfattelse ikke eksisterer, forudsat at saavel Seddelbankens som Landmandsbankens Ledelse arbejder ud fra den bedste Vilje til at bruge deres Magt og Indflydelse til at tjene de Samfundsinteresser, som det er deres Opgave at tjene under de nuværende Forhold.

Med disse Bemærkninger skal jeg anbefale det foreliggende Forslag til en hurtig og velvillig Behandling her i Rigsdagen.

Oluf Pedersen: Dette Lovforslag, som her er til Behandling, drejer sig om et for Erhvervslivet meget vigtigt Omraade, nemlig om et godt og ærligt Pengevæsen. Det burde i alt Fald være Formaalet. Set fra Retsforbundets Synspunkt er dette en Statsopgave. Medens vi beklager, at Staten blander sig i mange den uvedkommende Ting, anser vi Ordningen af Pengevæsenet for en vigtig Statsopgave, ikke noget, som Staten skal skalte og valte med, men som den skal ordne efter faste Linier. Naar man i sin Tid gik fra en Statsbank til en privat Bank, var det, fordi Rigsbanken blev misbrugt af Regeringen af Enevældens Magthavere. Vi ønsker derfor heller ikke, at Regeringen skal raade over Banken, men at den skal være en ret selvstændig Statsinstitution under Rigsdagens Kontrol, saaledes at det overvaages, at den løser sin Opgave.

Den Bank, som nu afvikles, har mange og svære Synder paa sin Samvittighed. Det var vel nok nødvendigt, at Guldindløseligheden blev suspenderet i 1914 ved Verdenskrigens Udbrud, men denne er ingen